

Şaban-ı Şerif ve Beraat Kandiliniz Mübarek Olsun

Günler üçtür: birisi, geçip gitmiş olan dünkü gün, birisi amel günü olan bu günkü gün, diğeri ise emelden ibaret olan yarınki gün. Ona erişebilir miyiz, bunu dahi bilememekteyiz.

Aylar da böyledir. Birisi Receb-i şeriftir ki, geçip gitmiştir. Geriye dönmesi bile düşünülemez. Birisi Ramazan-ı Şeriftir, o da beklenmektedir. Ona erişip erişemeyeceğimiz malum değildir. Diğeri ise Şaban ayıdır ki, şu an ganimet bilmemiz icabeden, amel meydanıdır.

Şaban lügatte; ayrılan, dağıtılan şey manasına gelir. Peygamber Efendimiz S.A.V ahabına sorar: "Bu aya Şaban isminin verilmesinin sebebini bileniniz var mı?" Ashab-ı kiram: "Allah ve Rasülü daha iyi bilir." derler. Bunun üzerine Rasülullah S.A.V: "Bu aya Şaban denilmesinin sebebi, dağıtılan hayrın çokluğundandır." buyurlar.

MEALİ : (Hâmim) (Helâl ile Haram ve sâir hükümleri) açıkça bildiren (bu) kitaba yemin olsun ki, Hakikat, biz o (Kitabı) Mübârek bir gecede indirdik. Gerçek biz o Kur'ân-ı Kerimle (kâfirlerin uğrayacakları azâbı) haber vericileriz. (O gece öyle bir gecedir ki)her hikmetli iş nezdimizden sâdır olan bir emirle, o gecede ayrılır. (Sûre-i Duhân Ayetler 1,2,3,4,5)

Sevgili peygamberimiz (S.A.V), bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır. "Kim şu beş geceyi ihyâ ederse cennet o kimseye vacip olur. Bunlar, Terviye gecesi, (Zilhiccenin 8. Gecesi Kurbân Arefesinden bir önceki gece) Arefe gecesi, (Zilhiccenin 9. Gecesi), Kurban bayramı gecesi, Ramazan bayramı gecesi, Şâ'banın 15.gecesi yani Berâat gecesi dir.

Başka bir rivâyete şöyle buyurulmaktadır.

"Kim şu beş geceyi ihyâ ederse kalplerin öldüğü gün onun kalbi ölmez. Bunlar Cuma, Berâat, Kadir, Arefe ve iki Bayram geceleridir."

Bu gecenin fazileti ve ihtivâ ettiği büyüklükten bazı hususları ve hasletleri burada kısaca arz etmeye çalışalım.

Berâat kelimesi borçtan, isnât edilen suçtan kurtulmak mânalarına gelir. Ayrıca bir kimseye verilen madalya veya nişan veya herhangi bir imtiyâz verildiğini bildiren belge, resmi senet mânalarına gelmektedir.

Bu mübârek gecenin dört ismi vardır.

1- **Leyle-i mübâreke** : Âyeti kerimede de "Mübârek bir gece" diye vâsif olunan bu gecenin, hayır ve bereketi (kendisini ihyâ edenler için) çok fazladır. Çünkü Kadir gecesinde olduğu gibi Cenab-ı Hakkın cemâlinin berekât ve füyûzâtı arştan, yeryüzüne kadar bütün zerrelere kadar ulaşır.

2- **Leyle-i Rahmet** : Cenâb-ı Hakkın rahmeti bu gece coşup taşıdığı için bu isim verildi.

3- **Leyle-i Berâat** : Bu gece müminlere cehennemden kurtulup cennetlik olma berâatı (vesikası) verilir: Öyle ki bazı büyüklere dünya gözü ile gösterilmiştir. Nitekim Emevi Halifesi Ömer İbn-i Abdulaziz bir berâat kandilinde vecd ve huşu içinde ibâdetlerini bitirip iltica ederken bir an başını yukarı kaldırdığında ucu semâya kadar ulaşan, yeşil renkli nurdan bir şerit üzerinde şöyle yazdığını gördü.

"Şu Melik-i Aziz olan Allah tarafından kulu Ömer İbn-i Abdulaziz'e (verilmiş) cehennemden kurutulmuş berâatıdır. (Ruhul Beyan C. 8 Sh. 403)

4-**Leyle-i Sakk**: "Sak" senet demektir. İnsanlara cehennemden kurtulacaklarına dair senet verileceğinden bu isimle de anılmaktadır.

BU GECENİN HUSUSİYETLERİ

Âyet-i kerimede işaret edildiği üzere bu gecede büyük hasletler, güzellikler vardır. Bu faziletlere sebep olan en mühim âmil ise, Yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerimin Levh-i mahfuzdan Dünya semâsına indirilmesidir. Kur'ân-ı Kerim Levhi-i mahfuzdan indirilmiş; Kadir gecesinde ise Efendimiz (S.A.V.)e inzâl olmaya başlanmıştır. O bakımdan Kadir gecesini ile bu gece arasında mühim bir münasebet vardır.

Bu gecenin diğer hasletlerini maddeler halinde kısaca arz etmeye çalışalım.

1- "TEFRÎ KI KÜLLİ EMRİN HAKİYM":

" O gecede bütün hikmetli işler tefrik olunur, ayrılır."

Hikmetli her iş bu gece ayrılarak vazife sahiplerine tevzi olunur. Levh-i mahfuzda ki ilâhi takdirler arasında o sene içinde cereyan edecek hâdise ve şunânın nüshalar halinde yazılmasına bu gecede başlanır ve kadir gecesinde tamamlanır. Erzakla ilgili nüsha, (kime ne kadar, ne şekilde rızık verileceği) Mikâil (A.S) a ; Harp ,zelzele ve diğer felaketlerle ilgili nüsha Cebrâil (A.S) a; Kulların amel ve ibâdetleri ile ilgili nüsha, dünya semâsında vazifeli yüksek rütbeli İsmâil isminde bir meleğe ; Öleceklerin listesi ise Azrâil (A.S)verilir.

Hatta öyle ki; bir kişi çarşığı pazarda gezer, alış veriş yapar geleceğe ait hesaplar yapar; evini ve çoluk çocuğunun istikbalini düşünür, ona göre planlar hazırlar da, bilmez ki belki de onun ismi o sene öleceklerin defterine yazılmıştır.

2- BU GECEDE YAPILAN İBADETİN FAZİLETİ:

Bu gece yapılacak ibadetler hakkında Efendimiz (S.A.V) şöyle buyuruyorlar:

"Kim bu gecede (100) rek'at namaz kılsa Cenâbı Hakk ona (100) melek gönderir. (30) tanesi o kişiyi cennetle müjdelerler, (30) tanesi ona cehennem azâbından teminât verir, (30) tanesi ise o kişiden dünya afâtını (belâ ve musibetler)def eder, (10)tanesi ise o şahıstan şeytanın hile ve tuzaklarını def ederler. (Ruhul Beyan C 8. Sh. 403)

Tâbiinin büyüklerinden Hasan-ı Basri Hz.leri "Bana Rasûlullah efendimizin Eshâbından otuz kişi şu

Hadisi şerifi haber verdiler.”

“Kim bu gecede şu namazı kılacak olursa Cenâbı Hakk ona (70) defa Rahmetiyle nazar eder, her nazarı ilahisinde o kulunun 70 ihtiyacını giderir. Ki, bunun en küçüğü , Allah’ın onu mağfîret buyurmasıdır.” (Ruhul Beyan C.8 Sh.403 - İhyâ)

Salâtı hayır denen bu namazı Rasulullah Efendimiz (S.A.V.) Hz. Ali (K.V.) ye şöyle tarif buyurmuşlardır. “ Ya Ali ! Bir kimse Şâ’banı şerifin 15. Gecesi (100) rek’at namaz kılırsa, her rek’atın da Fatiha-ı şerif den sonra İhlas suresini (10) defa okur, Ya Ali ! Kim bu namazı bu şekilde kılırsa Cenâb-ı Allah bu gecede istediği bütün ihtiyaçlarını verir ve ona (70) bin melek gönderir. O melekler onun için gelecek seneye kadar günâhlarını silerler, sevaplarını yazarlar ve de onun derecelerini yükseltirler. O sene içerisinde ölecek olursa şehit olarak gider. Ayrıca Cenâbı Hakk onun için Adn cennetlerine (770) bin melek vazifelendirir. Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği hiçbir kimsenin hatır ve hayâlinden geçirmedeği güzellikte şehirler, saraylar, bağlar, bahçeler inşâ ederler. (Ruhul Beyan C.8 Sh.403)

3-NÜZÜLÜ RAHMET:

Efendimiz (S.A.V) Buyuruyorlar ki : “Cenâbı Hakk Şâ’ban-ı şerifin 15. Gecesi Rahmetini dünya semâsına indirir. Güneşin batmasından doğmasına kadar devam eder.(Ruhul Beyan C.8 Sh 304)

Rasulullah Efendimiz (S.A.V.) diğer bir Hadisi şeriflerinde buyuruyorlar ki :

“Bu gece rahmet kapıları, akşam güneşin batmasından sabaha kadar ümmetim üzerine açılır. Muhakkak Cenâbı Hakk bu gece Beni Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri adedince kullarını cehennemden azd eder.” (Mev’ize-i Hasene Sh. 975)

Bu hususta pek çok Hadis-i şerifler olmakla beraber şu Hadisi şerifi burada almakta fayda mülâhaza etmekteyiz.

“Şâbanın 15. Gecesi olduğu vakit, gecesinde ibâdet için kalkınız. Gündüzünde oruç tutunuz. Zirâ Allah-u Teâlâ güneşin batışı ile beraber (dünya semâsına) Rahmetiyle tecelli eder de, şöyle buyurur.

“ BİR MAĞFİRET DİLEYEN YOK MU ONU BAĞIŞLAYAYIM! BİR RIZIK İSTEYEN YOK MU? (İSTESİN DE VEREYİM!) Bu dâvet, tan yeri ağarınca kadar devam eder.”

4-MAĞFİRETİN HUSULU :

Efendimiz (S.A.V) buyuruyorlar ki “Muhakkak Cenâbı hak, bu gecede bütün müslümanları mağfîret eder. Ancak, kâhinler (gelecekte haber veren) sihirbazlar, müslümanlara kin ve buğuz eden, bid’at ehli kimseler, ısrarla şarap içmeye devam edenler, anne ve babasına eziyet edenler, zinaya devam edenler müstesna ,bunlar bu büyük rahmet ve mağfîretten istifade edemezler.”

5- ŞEFATİN TAMANININ VERİLMESİ :

Bu gece Peygamber Efendimiz (S.A.V) e şefeate selâhiyetinin tamamı verildi. Şöyle ki: efendimiz (A.S) Şâ’ban ayının 13. Gecesi ümmetine şefeate edebilmek için Allah a niyazda bulundu. Kendisine, ümmetinin üçte birine şefeate etme selâhiyeti verildi. Ümmetine son derece düşkün bulunan Rasûlullah (S.A.V) daha fazla kişiye şefeate edebilme arzusuyla yanıp tutuşmaktaydı. 14. Geceyi de ibadet ve iltica ile geçirdi, kendisine ümmetinin 3 te ikisinin şefeati verildi, Efendimiz bununla da yetinmedi 15. Geceyi de ibadet ve iltica ile geçirdi. Bunun üzerine ümmetinin tamamına şefeate izni verildi.

6- ZEMZEM SUYU ZİYADELEŞİR:

Bu gecenin bereketiyle zezem suyu ziyadeleşir. Bunun gibi hakikat ehlinin letâifinde feyzi ilâhînin ziyâdeleşmesine de işaret vardır. Onun için, kalben uyanık olmak lazımdır.

7- KIBLENİN DEĞİŞMESİ:

Hicretin 2. Yılı Rasulu Ekrem(S.A.V) Şâ’banı şerifin 15. Günü Beni Seleme kabilesine varmıştı. Onların mescidinde öğle namazının farzını kıldırırken kıblenin değiştirilmesi ile ilgili şu Âyet-i kerime geldi.

“Yüzünü göğe doğru çevirip(vahiy beklediğini) görüyoruz. Şimdi seni her hâlükârda razı olacağın bir kıbleye döndürüyoruz. (Namazda) Yüzünü artık mescidi Harâm tarafına (Kâbeye doğru) çevir.....İlh” Peygamber Efendimiz namazda bu emri alınca derhal “Kâbeye” döndü, cemâatta ona uyararak kıbleye yöneldiler. (Bu hâdise bir fihki meseleye kaynak teşkil etmektedir. Herhangi bir kimse kıble yerine yanlış bir yöne dönse namaz kılarken kıbleyi bilen birisi tarafından kendisine doğrusu söylense, namazını bozmadan yönünü düzeltir ve namazına devam eder.)

BU GECENİN İHYASI:

Faziletine sınır olmayan bu gecenin ihyâsına önceden hazırlanmalı, Efendimiz (S.A.V) e uyarak 13.ve14. gece ve günlerinden başlanmalıdır. Aynı zamanda "Eyyâmı biyz" olduğu için Şâ'banın 13,14,15.(Pazar,Pazartesi ve Salı) günleri mutlaka oruçlu olunmalıdır. Bu şekilde hem Şâ'banı şerifin ortasından üç günü yani "Eyyâ-ı Biyz"ı oruçlu geçirmenin faziletine nâil oluruz. Hemde Berâat Kandilini oruçla karşılamış ve daha mühimi Kandilin gündüzünde de oruç tutmuş oluruz.

13 ve 14. Gecelerden itibaren Tesbih namazı, Teheccüt namazı gibi namazları kılarak bu geceye hazırlanmakta büyük faydalar vardır. Bu geceye girmeden önce Şahsi işlerimizi ibâdete mâni olmayacak şekilde ayarlamalıyız. Bu geceye dinç bir şekilde girerek kendimizi sadece ibadete vermeliyiz. Bilhassa tarif edilen (100) rekatlı namazı kılmaya çalışmalıyız. (100) e tamamlayamasak bile (2) rekattan başlayarak kılabilmiş kadarına gayret etmeliyiz. Her rekatta (100) ihlas-ı şerif okumak suretiyle 10 rekata da kılınabilir. (İhlasların arasında Besmele okunmaz.)

Namazdan sonra; (Allah-u Teâlânın "Hu"ismi şerifinin ebce hesabına göre adedi olan) 11 şey,(Rasûlullah Efendimizin ismi olan "Tâha" nın ebce hesabıyla adedi olan) 14 kere okunur.

1-İstiğfarı şerif :14 kere

2- Salavatı şerife : 14 kere

3- Fatıha i şerife (Besmele ile):14 kere

4- Ayetül kürsi (Besmele ile): 14 kere

5- Tevbe suresinin son iki ayeti olan "Legad câ eküm" (Besmele ile):14 kere

6- 14 kere " Yâsin, Yâsin..." dedikten sonra bir Yâsini şerif (Yâsini şerifte 7 zahiri, 7 batını, "mübin vardır" , böylece o da 14 olur.

7- İhlas-ı şerif (Besmele ile): 14 kere

8- Felak suresi (Besmele ile):14 kere

9- Nas suresi (Besmele ile): 14 kere

10- "Subhânellahi velhamdü lillâhi velâ ilâhe illallâhü vallâhü ekber, velâ havle velâ guvvete illâ billâhil -aliyyil- aziym" :14 kere

11- Salavatı şerife (Salâtı Münciye okumak efdaldır.) :14 kere okunur. Bundan sonra dua edilir. (Dua ve ibadetler. Fazilet Neşriyat)

Bu gece dua ve ilticaya ağırlık vermeli; kendimize aile fertlerimize çoluk çocuğumuza bütün müslüman kardeşlerimize dua etmeliyiz. Hususiyile hizmetlerimizin selâmeti için dua etmeyi unutmamalıyız.

Mevzumuzu bir Hadisi şerif meali ile bitirmek istiyoruz.

"Berâat gecesini ganimet ve fırsat biliniz. Çünkü belli bir gecedir. Şâ'banın 15. Gecesidir. Kadir gecesi çok büyük ise de hangi gece olduğu belli değildir. Bu gece çok ibadet yapınız. Yoksa kıyamet günü pişman olursunuz."

YA RABBÎ ! GADABINDAN RIZANA, CEZANDAN AFVINA, SENDEN SANA SİĞİNİRİM
(Bu duayı Efendimiz (S.A.V) berâat gecesinde secdede ilticâ halinde çokça okumuştur.)

